

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jaime Altuna

*Amasa-
Villabona,
Gipuzkoa
(1973)*

Aurkibidea

Biografia

Jaime Villabonan jaio zen eta Hondarribian bizi da 2002. urtetik. Aita Ataungoa eta ama hernaniarra ditu. Bi senidetan zaharrena da bera, alaba bat du eta aisialdiko hezitzaile lanetan jardun du urte askoz Urtxintxa Aisialdi Taldean. Antropologia ikasketak amaitzen ari zen elkarrizketa egin genionean, eta hainbat konturi buruzko testigantzak eskaini zizkigun, baina nagusiki, aisia eta euskarari buruzkoak: gaztaroan nola erabaki zuen euskaraz gehiago egiten hastea, gazteen artean euskara sustatzeko kanpaina eta jardunbideei buruzkoak, nola ikusten dituen gazteak aisialdian euskarari dagokionean...

Zintak

VIL-015

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazkin, Aitor
- **Data:** 2014-10-08
- **Iraupena:** 100 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Errazkin, Aitor

Pasarteak

1. Gizarte Antropologian Gradua amaitzear

- **Erref:** VIL-015/002
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:03:10. **Bukatu:** 00:04:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Hogei urtez haur eta gazteekin aisialdian lanean aritu eta gero, Gizarte Antropologian Gradua bukatzen ari zen Jaime elkarrizketa egin genionean.

2. Euskaraz bai, baina zenbaitetan gaztelerarako joeratxoa

- **Erref:** VIL-015/004
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:07:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Euskara da lagun artean eta etxean erabiltzen duen hizkuntza. Hala ere, esamolde mailan eta erregistro informalean gaztelerarako joeratxoa sumatzen du Jaimek bere inguruan. Aldea sumatzen du horretan aitaren eta bere artean.

3. Belaunaldi aldaketa, hizkera aldaketa

- **Erref:** VIL-015/005
- **Iraupena:** 0:04:22. **Hasi:** 00:07:23. **Bukatu:** 00:11:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Gurasoen belaunaldikoen hizkeraren eta berearen edo ingurukoenaren artean aldea dagoela dio Jaimek. Galerak izan dira, baina baita irabaziak ere. Aldaketa logiko gisa ikusten du, bizimodua bera ere asko aldatu delako.

4. Euskararen transmisioan zailtasunak

- **Erref:** VIL-015/006
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:11:45. **Bukatu:** 00:15:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Kultur transmisioa

Laburpena:

Garai aldaketek hizkuntzatan aldaketak eragiten dituzte, baina hizkuntza guztiak ez dira maila berean aldatzen. Jolasetan suma liteke hori: "el corro de las patatas" eta "alakinkirrinera" k ez dute transmisio modu bera. Lehenengoa ia ahaleginik egin gabe transmititzen da. Bigarrenarekin, aldiz, eragin egin behar da transmititu dadin.

5. Esamoldeak eta irainak

- **Erref:** VIL-015/007
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:15:12. **Bukatu:** 00:17:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Kultur transmisioa
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Irainak eta hitz larriak gazteleraz botatzeko joera du Jaimek. Euskarazkoak berreskuratzen eta sorkuntza bultzatzen hamaika ahalegin eta lan egindakoa da, eta horiek gazte jenerazioen hizkeran txertatzeko modu posibleez hausnartzen du.

6. Irainak eta esamoldeak euskaraz sortzeko joeraz

- **Erref:** VIL-015/008
- **Iraupena:** 0:04:15. **Hasi:** 00:17:13. **Bukatu:** 00:21:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Kultur transmisioa

Laburpena:

Euskara osasuntsu sumatzen den eremutan, Azpeitian, esate baterako, irainak eta esamoldeak euskaraz sortzeko joera dute gazteek, eta horri eutsi beharraz ari zaigu Jaime. Fermin Etxegoien kazetari, artikulugile, idazle, kazetari eta irrati esatariaren euskararen gaineko zenbait ideia eta iritzi ere hizpide ditu.

7. Hitanoaren presentzia

- **Erref:** VIL-015/009
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:21:28. **Bukatu:** 00:23:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Jaimeren inguruan hitanoak dezenteko presentzia du, baina berak gutxitan heltzen dio tratamendu informal horri.

8. Hizkuntzak ikas-prozesu amaigabeak dira

- **Erref:** VIL-015/011
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:24:00. **Bukatu:** 00:25:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Hitanoa, ikas prozesu amaigabe baten moduan bizi du Jaimek, eta hala bizi ditu ikasten dituen gainontzeko hizkuntzak ere.

9. Aniztasuna aberastasuna da

- **Erref:** VIL-015/012
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:25:42. **Bukatu:** 00:28:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Garai bateko ETBko marrazki bizidunek eskaintzen zuten hizkuntza eredu gustukoa zuen Jaimek. Aniztasuna aberastasun moduan ikusten du bai hizkuntza kontuetan eta bai bizitzako beste hainbat alorretan ere. Hizkuntza kontuetara itzulita, Jaime atsekabetu egiten du Hondarribian bertako hizkerak presentzia gehiago ez izateak, eta batez ere, gazteengan sumatzen duen ausentzia ia totala.

10. "Doraemon"eko erraldoi

- **Erref:** VIL-015/013
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:28:30. **Bukatu:** 00:30:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

"Doraemon" marrazki bizidunetako erraldoi pertsonaiaren alde onak eta txarrak aletzen.

11. Erregistro informala telebistan

- **Erref:** VIL-015/015
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:31:40. **Bukatu:** 00:34:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

<p>Kalean entzuten den erregistro informala telebistara eramatearen zailtasunez.</p>

12. Hitanoak badu tokirik gaur egungo euskal hitunen artean

- **Erref:** VIL-015/016
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:34:09. **Bukatu:** 00:34:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Jaimeren ustez hitanoak badu tokirik gaurko euskal hiztunen artean, bai helduen eta baita gazteen artean ere.

13. Gizarte Zientzietako Fakultateko aisialdi uneak

- **Erref:** VIL-015/020
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:39:37. **Bukatu:** 00:42:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Gradua ikasten ari da Jaime, Gizarte Antropologian, eta fakultateko aisiaz galdetuta, hizkuntzari dagokionean, bere inguruan euskara asko entzuten duela dio, baina ez dela hori Donostiako campuseko errealitatea. Orokorrean, gaztelera da nagusi unibertsitateko gazteen artean.

14. Gaztelera ikasten hasi eta euskaraz bukatu I

- **Erref:** VIL-015/027
- **Iraupena:** 0:03:46. **Hasi:** 00:50:32. **Bukatu:** 00:54:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Aita ataundarra du Jaimek. Haren aldetik, aitona Lazkaomendikoa eta amona ere ataundarra zituen. Aitaren aldetik euskara jaso dute, baina ez amaren aldetik, eta amarekin denbora gehiago igarotzen zuten, gaztelera izan zuten nagusiki etxeko hizkuntza. Eskolan ere gaztelera egiten zuten nagusiki, gurasoetako bat erdaraduna zeukaten ikasleak bereizten baitzituzten. 15-16 urte betez gero, ordea, bere jarduna euskalduntzen hasi zen, eta aurrekoak gaztelera egin bazituen ere, behin unibertsitatean hasiz gero, ikasketak euskaraz egiten hasi zen.

15. Gaztelera ikasten hasi eta euskaraz bukatu II

- **Erref:** VIL-015/028
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:54:18. **Bukatu:** 00:57:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Gaztetan maila formalean euskaraz ongi moldatu arren, lagun artean euskaraz aske ezin mintzatzeak sentsazio gazi-gozoa eragiten zion; zeozer faltako balitzaio bezala. Koadrillako bi lagunek lagundu zuten euskaraz trebatzen.

16. Euskara. Ideologia eta kontzientzia

- **Erref:** VIL-015/030
- **Iraupena:** 0:05:21. **Hasi:** 00:58:35. **Bukatu:** 01:03:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Duela 20-25 urte, euskarari loturiko ideologiak eta kontzientziak presentzia handiagoa ote zuten dago Jaime. Gaur egun ikusten dio sufrimendu punttua euskaraz bizitzeko erabakia hartzen duen gazteari, inguruko gaztelerazko jarduna ezin eramanda edo.

17. Guraso euskaldunak eta erdaldunak dituzten ikasleen banaketa

- **Erref:** VIL-015/031
- **Iraupena:** 0:06:11. **Hasi:** 01:03:56. **Bukatu:** 01:10:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Guraso euskaldunak dituzten ikasleak eta erdaldunak dituztenak gela desberdinetan banatu izan dira askotan. Gaur egun, jarrera inklusibo batetik begiratuta, Jaime ez banatzearen aldekoa da, baina hala ere, kasuak banaka aztertu behar direla dio, eta baliabideak erabakiorrak direla uste du.

18. Baina, zuk gazteleraz badakizu?

- **Erref:** VIL-015/034
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 01:13:02. **Bukatu:** 01:15:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Jaimek hizkuntzaren inguruko anekdota pare bat kontatzen du: alabarekin gertatua bat, eta lagun batekin bestea. Biak iruditu zitzaizkion bitxiak, eta biek eman diote zer pentsa.

19. Euskaraz edo gazteleraz egitea tokatzen den pentsatu beharraz

- **Erref:** VIL-015/036
- **Iraupena:** 0:05:01. **Hasi:** 01:15:46. **Bukatu:** 01:20:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Etxean eta ohiko hainbat egoeratan ez du pentsatzen euskaraz edo gazteleraz egin behar duen, baina beste egoera batzuetan erreparatzen dio aukera egin beharri. Jarrera hori nekeza egiten da batzuetan.

20. Elebidun eta elebatarren barne-gatazkei buruz

- **Erref:** VIL-015/038
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 01:21:18. **Bukatu:** 01:24:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Elebidun orekatua izan eta, hala ere, hizkuntzaren inguruko gatazkek bizi behar izateari buruz ari da Jaime. Hala ere, elebatarrek ere barne-gatazkek badituztela uste du.

21. Euskararen erabilera sustatzeko kanpainak

- **Erref:** VIL-015/040
- **Iraupena:** 0:03:46. **Hasi:** 01:25:03. **Bukatu:** 01:28:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Jaimeri iruditzen zaio azken 30-40 urtetan hizkuntz(ar)ekin zerikusia duten politikak, kanpainak eta diskurtsoak gizatalde jakinei edo jendarteari zuzenduak egin izan direla, eta ez ote den garaia, horiek kontuan izateari utzi gabe, norbanakoari erreparatzen hasteko.

22. Norbanakoari erreparatu, gero taldean lantzeko

- **Erref:** VIL-015/041
- **Iraupena:** 0:07:11. **Hasi:** 01:28:49. **Bukatu:** 01:36:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Jaime Urtxintxa Aisialdi Eskolan aritzen da lanean, eta kontatzen du nola

lantzen duten gazteekin hizkuntzekiko atxikipena eta nola sustatzen dituzten hizkuntzekiko jarrera positiboak, eta aldi berean, txarrak nola bideratzen edo kudeatzen dituzten. Gazteei iritzia eskatzea gakoa dela uste du; zer egin behar duten esatea baino eraginkorragoa. Ikastetxeetako ikasle eta irakasleekin elkarlanean aritu izan dira hainbat proiektutan, eta haiekin bizitutako bitxikeriak eta adibideak kontatzen ditu.

23. Diskurtso ofizialen eta praktika errealen arteko aldeari buruz

- **Erref:** VIL-015/042
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 01:36:00. **Bukatu:** 01:39:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Jaimek bereizi egiten ditu hainbat gairi buruz eraikita ditugun diskurtso politikoki zuzenak eta gai horiei lotuta izaten ditugun jarrera errealak. Euskararen inguruko hainbat diskurtsoren eta jarreraren artean aldeak daude, eta horiek berdintzeko egin behar da lan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-05-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com